

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/31/2021
Identifikačné číslo spisu: 1518207588
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1518207588.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: PROMOBE FINANCE S.A. so sídlom Rue Peterelchen 1, L-2370 Howald, Luxemburské veľkovevodstvo, reg. č.: B37353, zastúpeného advokátskou kanceláriou POLAKOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Štúrova 16/12, 811 02 Bratislava, IČO: 47 233 559, v mene ktorej koná JUDr. Marko Polakovič, ako advokát a konateľ, proti žalovaným: 1/ Z.M. Development, a.s., v likvidácii, (pôvodne pod obchodným menom Lucron Development, a.s.) so sídlom Keltská 82, 851 10 Bratislava, IČO: 35 925 655, 2/ BELU SLOVAQUIE S.A., so sídlom Rue Peterelchen 1, L-2370 Howald, Luxemburské veľkovevodstvo, reg. č.: B141666, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Paul Q, s.r.o., so sídlom Twin City Block A, Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 35 906 464, v mene ktorej koná JUDr. Pavol Blahušiak, ako advokát a konateľ, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn. 29Cb/229/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. augusta 2019, č. k. 4Cob/137/2019-555, takto

rozhodol:

- I. Dovolacie konanie vo vzťahu k žalovanému 1/ z a s t a v u j e .
- II. Dovolanie vo vzťahu k žalovanému 2/ o d m i e t a .
- III. Žalovaný 2/ m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 18. januára 2019, č. k. 29Cb/229/2018-181, rozhodol výrokom I., že spoločnosť Lucron Development, a.s., je povinná zdržať sa zvolávania, organizovania a vedenia akýchkoľvek valných zhromaždení a uskutočňovania akýchkoľvek úkonov v rámci pôsobnosti valného zhromaždenia, s výnimkou takých valných zhromaždení, ktoré je nevyhnutné uskutočniť za účelom plnenia povinností obchodných spoločností uložených zákonom, a to až do vydania právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Luxemburgu vo

veci žaloby vo veci samej podanej dňa 22.10.2018 pod číslom konania TAL-2018-05344 proti, okrem iných, spoločnosti Lucron Development, a.s. a BELU SLOVAQUIE S.A. Výrokom II. rozhodol, že spoločnosť Lucron Development, a.s., je povinná zdržať sa nakladania so svojím majetkom, priamo i nepriamo, a to akýmkoľvek spôsobom, vrátane predaja, prevodu, pôžičky, úveru, daru, alebo akýmkoľvek iným spôsobom, s výnimkou: a) zákonných povinností voči štátu a samosprávnym orgánom, b) zákonných platieb sociálneho a zdravotného poistenia, c) zákonných povinností voči svojím zamestnancom a d) výdavkov potrebných na zachovanie nevyhnutnej prevádzky spoločnosti (ako nájomné, platby za telekomunikačné služby, mzdy, apod.) v rozsahu nepresahujúcom primerané náklady na obstaranie takýchto služieb, a to až do vydania právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Luxemburgu vo veci žaloby vo veci samej podanej dňa 22.10.2018 pod číslom konania TAL-2018-05344 proti, okrem iných, spoločnosti Lucron Development, a.s. a BELU SLOVAQUIE S.A. Výrokom III. rozhodol, že spoločnosť BELU SLOVAQUIE S.A., je povinná zdržať sa uskutočňovania akýchkoľvek úkonov alebo prijímania akýchkoľvek rozhodnutí v rámci pôsobnosti valného zhromaždenia spoločnosti Lucron Development, a.s., s výnimkou takých valných zhromaždení, ktoré je nevyhnutné uskutočniť za účelom plnenia povinností obchodných spoločností uložených zákonom, a to až do vydania právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Luxemburgu vo veci žaloby vo veci samej podanej dňa 22.10.2018 pod číslom konania TAL-2018-05344 proti, okrem iných, spoločnosti Lucron Development, a.s. a BELU SLOVAQUIE S.A. Žalobcovi súd prvej inštancie výrokom IV. priznal voči spoločnosti Lucron Development, a.s. a spoločnosti BELU SLOVAQUIE S.A. nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané personálne prepojenie medzi existujúcimi ako aj zaniknutými dcérskymi spoločnosťami BELU SLOVAQUIE S.A. a spoločnosťou IKODOMOS HOLDING S.A., ktorá je 50%-ným akcionárom spoločnosti BELU SLOVAQUIE S.A. Z vykonaného dokazovania ďalej podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že štatutárni zástupcovia dcérskych spoločností BELU SLOVAQUIE S.A. konali aj v mene spoločnosti IKD Malé Krasňany BD3, s.r.o. a IKD Residence, s.r.o., ktoré sú spoločnosťami s majetkovou účasťou spoločnosti Ikopart 1 S.A., ktorá je dcérskou spoločnosťou spoločnosti IKODOMOS HOLDING S.A. (50 %-ným akcionárom spoločnosti BELU SLOVAQUIE S.A.). Z dôkazov predložených v konaní bolo súdu prvej inštancie zrejmé, že štatutárni zástupcovia spoločnosti Arboria Slnčná, s.r.o., uzavreli so spoločnosťou IKD Malé Krasňany BD3, s.r.o. rámcovú zmluvu o pôžičke, ktorú podpísali nie len ako konatelia spoločnosti Arboria Slnčná, s.r.o., ale aj ako konatelia spoločnosti IKD Malé Krasňany BD3, s.r.o. Rovnaký postup bol použitý aj pri uzavretí zmluvy medzi spoločnosťou RegiusPark s. r. o. a spoločnosťou IKD Residence, s.r.o.. V oboch prípadoch dcérske spoločnosti BELU SLOVAQUIE S.A. vystupovali v pozícii veriteľa a spoločnosti majetkovo prepojené so spoločnosťou Ikopart 1 S.A. a IKODOMOS HOLDING S.A. v pozícii dlžníka. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo ďalej preukázané uzavretie dohody o finančnom vysporiadaní prevodu projektu Malé Krasňany zo spoločnosti Malé Krasňany s.r.o. (dcérska spoločnosť BELU SLOVAQUIE S.A.) na spoločnosť Malé Krasňany Land Development, s.r.o. (dcérska spoločnosť spoločnosti Ikopart 1 S.A.), ktorú za spoločnosť Malé Krasňany, s.r.o..

3. Žalobcom tvrdené konanie vedené na Okresnom súde v Luxemburgu mal súd prvej inštancie rovnako za preukázané. Z predložených dôkazov súd prvej inštancie zistil, že uvedené konanie prebieha na základe žaloby podanej dňa 22.10.2018 pod číslom konania TAL-2018-05344 aj proti spoločnosti Lucron Development, a.s. a BELU SLOVAQUIE S.A. Predmetom tejto žaloby je najmä návrh žalobcu na vyhlásenie rozhodnutí predstavenstva spoločnosti BELU SLOVAQUIE S.A. prijaté na zasadnutí konanom dňa 21.09.2018 za neplatné, nakoľko IKODOMOS HOLDING S.A. a Arboria Slnčná, s. r. o. konali v rozpore s čl. 441-7 zákona o obchodných spoločnostiach z 10.08.2015 v znení neskorších predpisov.

4. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca predložením listinných dôkazov osvedčil existenciu zákonného dôvodu na nariadenie neodkladného opatrenia, tzn. Taký právny stav vzťahov medzi stranami, ktorý si takúto úpravu vyžaduje. Bez takejto úpravy by podľa súdu prvej inštancie ďalším prípadným konaním štatutárnych zástupcov dotknutých spoločností mohlo dôjsť k ďalším sporným prevodom, či už práv a povinností alebo majetku na iné spoločnosti, tak ako tomu bolo pri uzavieraní

vyššie uvedených zmlúv. Personálne a majetkové prepojenie medzi horeuvedenými spoločnosťami považoval súd prvej inštancie za nesporné, v dôsledku čoho je daná odôvodnená obava, že za spoločnosti konajúce subjekty mohli svojim konaním porušiť zákaz konkurencie zakotvený v ust. § 135, resp. § 196 Obchodného zákonníka.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým obmedzil spoločnosti Lucron Development, a.s. a spoločnosti BELU SLOVAQUIE S.A. v konaniach presahujúcich konania súvisiace s bežným chodom spoločnosti, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V závere súd prvej inštancie skonštatoval, že uložené obmedzenie nemá za následok reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov týchto spoločností. Zásah do práv dotknutej strany vyhodnotil súd prvej inštancie ako primeraný vo vzťahu k žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov, a to aj vzhľadom ku skutočnosti, že miera pravdepodobnosti vyhovenia v konaní o žalobe je v danom štádiu vyššia ako pravdepodobnosť jej zamietnutia.

6. Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením zo dňa 16. augusta 2019, č. k. 4Cob/137/2019 - 555, uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18. januára 2019, č. k. 29Cb/229/2018-181, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Odvolací súd posúdil, že žalovanými 1/ a 2/ podané odvolania sú dôvodné. Žalovaný 1/ v rámci svojho odvolania namietol, že výrok I. uznesenia súdu prvej inštancie je zmätočný a voči nemu nevykonateľný z dôvodu, že samotná spoločnosť žalovaného 1/ nevykonáva, neorganizuje a nevedie svoje valné zhromaždenie. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu (pravdepodobne mal na mysli žalovaného 1/), že predstavenstvu žalovaného 1/ nemôžu byť súdom ukladané povinnosti, nakoľko nie je právnickou osobou a nemôže byť účastníkom konania. Pre prípad neprístupnosti požadovaných informácií, nebolo odvolaciu súdu zrejmé, ako má byť navrhovaným neodkladným opatrením dosiahnutá ochrana žalobcu, keďže obsahom petitu neodkladného opatrenia je obmedzenie akcionárskych práv žalovaného 1/ (čo je zo zákona vylúčené - § 176a ods. 3 Obchodného zákonníka), žalovaného 2/ a zákaz dispozície s majetkom žalovaného 1/.

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca bol pozývaný na zasadnutia predstavenstva žalovaného 2/, ale prijaté a napadnuté uznesenia nemohol ovplyvniť, pričom považoval informácie za nedostatočné. Žalobca podľa odvolacieho súdu nevedel, čo konkrétne bolo konaním žalovaného 2/ porušené. K otázke možnosti žalobcu domáhať sa neplatnosti uznesení prijatých predstavenstvom a súvis sporu vedeného na Okresnom súde v Luxemburgu s navrhovaným neodkladným opatrením, odvolací súd uviedol, že v konaní nebolo osvedčené, či prijatím napadnutých uznesení bol porušený zákon a vzniká žalobcovi škoda. Predložené posudky týkajúce sa záveru o tom, že Okresný súd v Luxemburgu vyhlási alebo nevyhlási uznesenia za neplatné, vyhodnotil odvolací súd v súvislosti s posúdením nároku na nariadenie neodkladného opatrenia ako irelevantné. K zániku siedmich spoločností zlúčením, odvolací súd uviedol, že tento postup je možné považovať ako realizovanie ich práva na disponovanie so svojím majetkom, a nie osvedčením konania za účelom poškodiť, resp. znevýhodniť, žalobcu.

9. Odvolací súd ďalej zdôraznil, že nástupnícka spoločnosť SFA 2006 zaniknutých spoločností je aj naďalej kontrovaná žalovaným 2/, ktorý zodpovedá za ich záväzky, pričom žalobca, ako 50 % spoločník žalovaného 2/, môže vykonávať svoje práva v rozsahu stanovenom zákonom z pozície spoločníka. Žalobca podľa odvolacieho súdu v konaní nevedel, ochrana akých práv by mohla byť zlúčením dotknutá, a to najmä vo vzťahu k žalovanému 1/. Skutočnosť, že zlučované spoločnosti sú dcérskymi spoločnosťami žalovaného 2/, nemôže byť podľa názoru odvolacieho súdu použitá na zdôvodnenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa zasiahlo do práv žalovaného 1/, pretože uvedené zlúčenie nijako nesúvisí so žalovaným 1/.

10. V súvislosti so žalobcom namietaným poskytovaním pôžičiek niektorými slovenskými

spoločnosťami, nebol podľa odvolacieho súdu žalobcom predložený žiadny dôkaz, že týmto poskytnutím pôžičiek došlo k poškodzovaniu záujmov žalobcu alebo k poškodzovaniu záujmov spoločností ovládaných žalovaným 2/.

11. K porušeniu zákazu konkurencie, ktorým žalobca v konaní argumentoval, odvolací súd uviedol, že aj keby dochádzalo k takémuto konaniu, nejedná sa o spôsobilý dôvod osvedčujúci potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Odvolací súd uzavrel, že žalobca neosvedčil namietaným konaním vznik škody, resp. škodu bezprostredne hroziacu. Odvolaciemu súdu rovnako nebolo zrejmé, aký má prípadné porušenie zákazu konkurencie vplyv na výkon práv žalobcu ako spoločníka žalovaného 2/. Skutočnosť, že osoby, ktoré sa podľa žalobcu mali dopustiť porušenia zákazu konkurencie, vykonávali zároveň funkciu konateľov aj v spoločnostiach skupiny Ikopart, nebola podľa názoru odvolacieho súdu osvedčením toho, že zneužívajú informácie, získané na základe svojho postavenia, na úkor žalobcu.

12. Nakoľko sa žalobca v konaní domáhal obmedzenia práv žalovaného 1/, odvolací súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia upozornil, že neodkladným opatrením nie je možné všeobecne zakázať alebo pozastaviť výkon práv akcionára. Za účelom uloženia zákazu disponovania s majetkom žalovanému 1/ prostredníctvom navrhovaného neodkladného opatrenia, odvolací súd upriamil pozornosť na povinnosť žalobcu konkretizovať majetok, s ktorým má byť zakázané nakladať. Vzhľadom na to, že zo všeobecne formulovaného petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcu nevyplýva, či má ísť o hnuiteľný alebo nehnuteľný majetok, odvolací súd skonštatoval, že takto formulovaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je spôsobilý vyvolať predpokladané účinky.

13. K neodkladnému opatreniu, ktoré žalobca navrhoval uložiť žalovanému 2/, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že žalovaný 2/ od 10.10.2018 už nie je akcionárom žalovaného 1/, v dôsledku čoho žalovaný 2/ nemôže žiadnym spôsobom ovplyvňovať rozhodovanie v rámci valného zhromaždenia spoločnosti žalovaného 1/.

14. V závere odvolací súd zhrnul, že žalobca neosvedčil naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov sporových strán, rovnako ani to, že zo strany žalovaných 1/ a 2/ dochádza k takému správaniu, ktoré vyžaduje nevyhnutnú potrebu úpravy pomerov medzi stranami sporu. Nakoľko odvolací súd nezistil zhoršenie právnej pozície žalobcu do takej miery, žeby mu mala byť poskytnutá súdna ochrana, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 C. s. p. zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

15. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. s tým, že žalovaným 1/ a 2/, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, priznal voči žalobcovi právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

16. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podanie dovolania žalobca odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. V rámci podaného dovolania žalobca namietol nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie, spočívajúci v tom, že mu v rámci odvolacieho konania nebolo doručené podanie žalovaného 2/ zo dňa 03.06.2019, označené ako „Vyjadrenie žalovaného 2/ k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného 2/“ (ďalej len „vyjadrenie žalovaného 2/“). Nedoručenie uvedeného podania žalobcovi bez oznámenia a informovania o jeho podaní, žalobca vyhodnotil ako porušenie jeho práva na spravodlivý proces, keďže v dôsledku takéhoto postupu súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu mu bolo znemožnené, aby sa k tomuto podaniu žalobca vyjadril. V rámci odôvodnenia dovolania žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 09.11.2010, sp. zn. 5Cdo/200/2010, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.08.2016, sp. zn. 6Cdo/311/2015, a rozsudok ESLP zo dňa 13.01.2015

vo veci Trančíková proti Slovenskej republike.

18. Žalovaný 2/ sa k dovolaniu žalobcu vyjadril s tým, že dovolanie žalobcu považuje za neprípustné a navrhol dovolaciemu súdu, aby ho odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p.. K žalobcom tvrdenému nesprávnemu procesnému postupu zo strany konajúcich súdov žalovaný 2/ uviedol, že sa nejedná o takú vadu v konaní, ktorá by mala za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces. Podľa žalovaného 2/ z dovolania nie je zrejmé, prečo by postupom odvolacieho súdu malo byť porušené právo žalobcu na spravodlivý proces.

19. S názorom odvolacieho súdu obsiahnutého v napadnutom uznesení sa žalovaný 2/ stotožnil. Na doplnenie žalovaný 2/ uviedol, že vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného 2/ by aj tak nemalo vplyv na záver konštatovaný v napadnutom uznesení odvolacieho súdu. Nedoručenie vyjadrenia žalovaného 2/ žalobcovi podľa žalovaného 2/ nepredstavuje porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces.

20. V súvislosti s navrhovaným odmietnutím podaného dovolania žalovaný 2/ upriamil pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Obdo/4/2017, 3Cdo/157/2017, 8Cdo/83/2017, 5Obdo/76/2016, podľa ktorej ust. § 420 C. s. p. vylučuje prípustnosť dovolania v prípade neodkladných opatrení, ktoré nekonzumujú vec samú, teda kedy sa jedná len o dočasné procesné opatrenie súdu. Vzhľadom na to, že trvanie nariadeného neodkladného opatrenia žalobca spájal s momentom vydania právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Luxemburgu, bola podľa žalovaného 2/ zrejmá dočasnosť neodkladného opatrenia, z čoho je zrejmé, že sa v danom prípade nejedná o neodkladné opatrenie, ktoré by konzumovalo vec samú. S ohľadom na uvedené, žalovaný 2/ bol toho názoru, že z hľadiska prípustnosti dovolania je irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

21. Na doplnenie žalovaný 2/ upozornil na skutkovo a právne obdobný spor o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom vystupovali ako sporové strany žalobca a žalovaný 2/ s rovnakým postavením a bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia právoplatne zamietnutý. V uvedenom konaní rozhodoval aj Najvyšší súd SR ako súd dovolací, ktorý uznesením zo dňa 29.04.2020, sp. zn. 4Obdo/4/2020, dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) najskôr skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci, t. j. podmienky konania (§ 161 C. s. p.).

23. Podľa ust. § 161 ods. 1 a 2 C. s. p. súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

24. Podľa ust. § 61 C. s. p., má procesnú subjektivitu ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

25. Podľa ust. § 62 C. s. p., ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

26. Podľa ust. § 64 C. s. p., ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

27. Spôsobilosť byť účastníkom konania je jednou zo základných podmienok konania. Rozumie sa ňou mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkovi priznáva. Zákon odkazuje na hmotné právo, preto procesnoprávna subjektivita splyva so subjektivitou hmotnoprávnou. Otázkou hmotnoprávnej subjektivity rieši Občiansky zákonník, resp. Obchodný zákonník.

28. V zmysle ust. § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby, medzi ktoré patria aj obchodné spoločnosti. Túto spôsobilosť majú od svojho vzniku a táto spôsobilosť zaniká až dňom ich zániku, t. j. výmazom z príslušného registra alebo spôsobom určeným v osobitnom zákone.

29. Podľa ust. § 68 ods. 1 Obchodného zákonníka, spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. V rámci rozhodovacej činnosti dovolací súd z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka číslo 39540/B a z Obchodného vestníka č. 42/2021 zo dňa 03.03.2021 zistil, že žalovaný 1/ bol rozhodnutím príslušného orgánu spoločnosti o zrušení obchodnej spoločnosti podľa ust. § 68 ods. 3 písm. b/ Obchodného zákonníka, zrušený a následne dňa 27.02.2021 dobrovoľne vymazaný z Obchodného registra bez právneho nástupcu.

31. Keďže žalovaný 1/ v priebehu dovolacieho konania zanikol bez právneho nástupcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ust. § 438 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 62, § 64 a § 66 C. s. p. dovolacie konanie vedené voči žalovanému 1/ zastavil.

32. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolacie konanie iniciované žalobcom (spoločnosť so sídlom v Luxemburskom veľkovevodstve) bolo z dôvodu zániku žalovaného 1/ bez právneho nástupcu zastavené a zostávajúcím subjektom, proti ktorému je dovolacie konanie vedené, je žalovaný 2/ (spoločnosť so sídlom v Luxemburskom veľkovevodstve), dovolací súd skúmal, či je splnená právomoc súdu vo veci konať, ako jedna z procesných podmienok, za ktorých môže súd o podanom dovolaní konať a rozhodnúť (§ 161 C. s. p.).

33. Napriek tomu, že majetková účasť žalovaného 2/ v spoločnosti žalovaného 1/ (toho času so sídlom na území Slovenskej republiky) zánikom žalovaného 1/ zanikla tiež, dovolací súd z obsahu súdneho spisu a rovnako tak aj z výpisu obchodného registra spoločnosti SFA 2006, s.r.o., so sídlom Prievozká 4D, 821 09 Bratislava, IČO: 36 736 996 (nástupníckej spoločnosti zaniknutých dcérskych spoločností žalovaného 2/ - Arboria Slnecná, s. r. o., Arboria Věterná, s.r.o., Arboria Východná, s.r.o., Arboria Zelená, s. r. o., Malé Krasňany s. r. o., RegiusPark s. r. o., ZODÍ s.r.o.), zistil, že žalovaný 2/ má na území Slovenskej republiky 100 % majetkovú účasť v spoločnosti SFA 2006, s.r.o., tzn. je jediným spoločníkom v spoločnosti SFA 2006, s.r.o.. Na základe uvedeného má dovolací súd za to, že jeho právomoc, o podanom dovolaní konať a rozhodnúť, je daná.

34. Následne dovolací súd skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a § 420 C. s. p.).

35. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

36. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

37. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

38. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

39. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 C. s. p., dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

40. S poukazom na ust. § 124 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu, dovolací súd uvádza, že z obsahu dovolania žalobcu je zrejmé, že tento namieta nedoručenie vyjadrenia žalovaného 2/ v rámci odvolacieho konania, ktorý procesný postup všeobecných súdov považuje za nesprávny, pretože mu tým znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd rovnako považoval za potrebné upriamiť pozornosť na samotný návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vzťahujúci sa na žalovaného 2/, ktorým sa žalobca domáhal, aby bola žalovanému 2/ uložená povinnosť zdržať sa uskutočňovania akýchkoľvek úkonov alebo prijímania akýchkoľvek rozhodnutí v rámci pôsobnosti valného zhromaždenia spoločnosti žalovaného 1/, s výnimkou takých valných zhromaždení, ktoré je nevyhnutné uskutočniť za účelom plnenia povinností obchodných spoločností uložených zákonom, a to až do vydania právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Luxemburgu vo veci žaloby vo veci samej podanej dňa 22.10.2018 pod číslom konania TAL-2018-05344 proti, okrem iných, spoločnosti žalovanému 1/ a žalovanému 2/.

41. Rozhodnutím vo veci samej je meritorne rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým dovolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Rozhodnutie vo veci samej je preto také rozhodnutie, v ktorom sa súd zaoberá nárokom, ktorý strany uplatnili. Charakteristickým znakom pre rozhodnutie vo veci samej je, že zakladá prekážku veci rozhodnutej (§ 230 C. s. p.), na rozdiel od rozhodnutia nemeritórneho, ktoré takéto účinky nemá.

42. Rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, môžu byť rozhodnutiami vo veci samej alebo aj procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, ale neriešia vec samu, vec sama nebola prejednaná (napr. zastavenie konania pre neexistenciu procesných podmienok; pre späťvzatie žaloby, odvolania; pre neodstránenie väd podania; odmietnutie podania; odmietnutie odvolania a pod.).

43. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z toho, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

44. Dovolací súd preto v preskúmvanej veci zisťoval, či uznesenie odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol,

napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. V danej súvislosti Najvyšší súd SR upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 19. júna 2018, sp. zn. 4Obdo/66/2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 76/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 11. októbra 2017, sp. zn. 3Cdo/157/2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 5Cdo/154/2018 a tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 14. júna 2017, sp. zn. 8Cdo/83/2017).

45. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je prípustné dovolanie podľa ust. § 420 C. s. p. (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. júna 2018, sp. zn. 4Obdo/66/2017) len vtedy, ak má charakter rozhodnutia vo veci samej. Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarcu tu nepochybne zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/157/2017). K uvedenému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí zo 14. júna 2017, sp. zn. 8Cdo/83/2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení z 11. októbra 2017, sp. zn. 3Cdo/157/2017, dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba.

46. Dovolací súd zastáva názor, že uvedeným neodkladným opatrením nebolo možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Vzhľadom na predmet konania a cieľ sledovaný žalobcom dovolací súd konštatuje, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a zamietol žalobcov návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré malo len dočasný charakter (do vydania právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Luxemburgu vo veci žaloby vo veci samej podanej dňa 22.10.2018 pod číslom konania TAL-2018-05344 proti, okrem iných, spoločnosti žalovaného 1/ a žalovaného 2/), nekonzumovalo vec samu, a preto nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a rovnako nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

47. Vzhľadom k uvedenému, aplikujúc právnu úpravu prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 C. s. p. a vychádzajúc z povahy neodkladného opatrenia, ktoré nemožno považovať za také, ktoré by mohlo konzumovať vec samu, dovolací súd uzatvára, že proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné. Zároveň platí, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

48. Z dôvodu, že prípustnosť dovolania žalobcu z ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nevyplýva, dovolací súd jeho procesne neprípustné dovolanie vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

49. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného 2/, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

50. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (ust. § 451

ods. 2 v spojení s ust. § 393 ods. 2, druhá veta C. s. p. a ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.